

Udvikleren versus forskeren

Eller to sider af samme sag?

»Når viden findes, er det ikke politisk acceptabelt, at den ikke kommer i anvendelse til gavn for patienterne. Her er vi simpelthen nødt til som væsen at levere varen«, siger regionssundhedsdirektør Jens Winther Jensen, Region Nordjylland.

»Ja,« siger professor på Rigshospitalet Liselotte Højgaard: »Men det irriterer nogle, når man med stor jubel sætter ting i værk med ændringer af organisationen, uden at man på forhånd er sikker på, om det virker. Nogle af os synes, at det er værre end ingenting«.

Jens Winther Jensen og Liselotte Højgaard er i deres daglige arbejde repræsentanter for to forskellige roller i sundhedsvæsenet og dermed for to forskellige tilgange til, hvordan sundhedsvæsenet bliver bedre. Meget firkantet kan man sige, at de repræsenterer henholdsvis »udvikleren« og »forskeren«:

»Udvikleren« er ønsker at sætte det i værk, som har vist lovende resultater, og som samtidig virker oplagt og fornuftigt. »Forskeren« er grundig og bruger tidskrævende studier for at sikre, at der er fuld evidens for nye metoder, inden de tages i brug.

Begge vil det bedste for sundhedsvæsenet og patienterne. Begge vil forbedre og ikke spille tid eller ressourcer på det, der ikke virker. Hvor forskeren vil være sikker på ikke at søsætte et nyt initiativ, som senere viser sig at være spild, ønsker udvikleren ikke at sinke iværksættelsen unødigt, da det i sig selv kan være spild.

De to forskellige måder at se verden på bliver meget tydelige inden for arbejdet med patientsikkerhed. Det forekommer uforståeligt for udvikleren, at der bruges milliarder på at dokumentere effekten af ny medicin, men kun en brøkdel så mange ressourcer på at sikre, at patienterne faktisk får den behandling, som er dokumenteret effektiv. Forskeren kan ud fra sit verdenssyn til gengæld ikke acceptere, at der iværksættes store

Chefkonsulent

Jonas Egebart, Dansk Selskab for Patientsikkerhed
jonas.egebart@regionh.dk

Foto

Ugeskrift for Læger

organisatoriske initiativer og kampagner uden klar evidens for effekten.

Jens Winther Jensen kan leve sig ind i udviklerens rolle. Han ønsker selvfølgelig evidens for den behandling, der ydes, men er også optaget af, hvordan han får den dokumenterede viden til at blive anvendt i praksis.

»Vi har set os blinde på, at var der blot evidens og en klinisk retningslinje, så ville forbedringer ske af sig selv. Al erfaring viser, at det ikke nødvendigvis er rigtigt. Det, jeg efterlyser, er i virkeligheden, at innovationskraft og nysgerrighed også bliver brugt i bestræbelserne på at få forbedringerne ført ud i praksis.«

Jens Winther Jensen oplever ikke at blive mødt med krav om randomiserede kontrollerede forsøg, når han vil iværksætte organisatoriske ændringer. »Jeg oplever til gengæld en konservatisme, der hæmmer arbejdet med at implementere det, vi allerede ved virker.«

Forskeren i skikkelse af Liselotte Højgaard er enig i, at der mangler viden om implementering og ser, måske naturligt nok, gerne mere forskning på området.

»Det er jo et frygteligt svært område og i virkeligheden burde det være nogle af de allerbedste forskere, der satte sig og så på det«, siger hun og mener ikke, at forskerne og udviklerne er så uenige endda:

»Jeg tror det er gammeldags at se på det som en opposition. Man kan snarere se det som en tidslinje. Først får nogen en god idé. Så vil man i laboratoriet afklare idéen med nogle basale forskningsmæssige forsøg. Til sidst skal en ny organisatorisk metode implementeres,« siger hun:

»Vi ønsker, at patienterne gennemfører deres forløb så hurtigt, så godt, så sikkert og for så få penge som muligt. Samtidig med at personalet også har det godt. Det er jo det overordnede mål. Og det kan ingen jo rigtig blive uenige om vel?«

